

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNA
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Sentimentul religios identificat cu ființa poporului nostru

Teza aceasta e controversată din multe părți sub cuvânt că în ziua de azi această concepție nu se mai poate susține, câtă vreme războiul a tulburat totul și după filozofii Darwinisto-Materialiști omenirea cade prin atavism la starea primordială a existenței sale când n'avea nici un fel de concepție mai ales în ceace privește religia.

Poporul nostru, popor blând și așezat, cu predispoziții naturale potrivite unei doctrine de felul celei date de Mântuitorul Isus, a fost ogorul cel mai bun pentru această doctrină, iar timpul venirii sămănătorilor în aceste părți dacă nu se duce până la timpul vieții pământești a Mântuitorului, neapărat însă se poate duce până la vremea Sfinților Apostoli și a Sfinților Părinți.

O explică aceasta așezarea geografică a țării noastre.

În nemijlocita apropiere de leagănul creștinismului, în drumul tuturor celor trimiși de Mântuitorul să predice la toate popoarele, nu se poate explica nicidecum ca acești predicatori să fi trecut prin țara noastră tăcând și trecând nepăsători, numai pentru anumite țări din Apus, fiindcă spre deosebire de pretinșii propovăduitori ai „Cuvântului de azi, care fac totul în taină și în umbră, atunci totul se făcea pentru toți și la lumina zilei căci toți erau „Cei chemați să se adape din izvorul cel viu”. Dovadă sângele martirilor care a curs fără încetare vracuri întregi. Și iarăși a duce încreștinarea acestora numai până la sfântul Nichita Romanul, Episcopul din Remesiana, pe la anul 400 d. Hr. cum susțin multe reviste de caracter doctrinal apusean, este prea puțin lucru și în contradicere cu istoricii cei mai obiectivi, cari spun că la primul Sinod Ecumenic din Nicea

(325) a luat parte și un episcop creștin cu numele Teofil care era din fel din părțile Daciei. Judecând drept, mintea ne îndeamnă să credem, că trebuie să fi fost mulți creștini în părțile acestea dacă aveau ei și un episcop. Iar față de împrejurările de atunci destul de grele, mai ales în Dacia care era provincie romană, și Romanii în deosebi clasa conducătoare nu vedea cu ochi buni pe creștini, creștinismul până la întocmirea și recunoașterea unei Ierarhii proprii, trebuie să fi avut mult de luptat. Începutul deci trebuie pus cu încă un secol ori două mai înainte, ceace ne face să credem că cu adevărat nu e tradițiune falsă acea care aminteste că cel dintâiu semănător în ogorul suilețelor poporului nostru a fost însuși apostolul Andrei.

Trebuie să fi avut acest semănător o putere de convingere în gradul cel mai desăvârșit și aceasta nu putea să o aibă decât unul care nu numai că auzise cuvintele Domnului dar le și trăise în toată ființa lui.

Că învățătura creștinească s'a contopit cu ființa acestui popor, ne-o dovedesc și manifestațiile lui din trecut și cele din prezent.

La multe popoare veți găsi biserici mărețe cu turnuri până la nori, veți găsi oameni care plâng în aceste biserici la ascultarea unei predici frumoase, veți găsi preoți cu un puternic talent oratoric și la cea dintâiu vedere îți va părea că ai de a face cu un popor foarte credincios, dar nu după multă vreme te vei convinge că toate aceste nu sunt decât niște manifestații accidentale, care fac să tremure frunzele copacului numai atâta vreme cât bate vântul dar despre o credință neștrămutată așa cum o cere Mântuitorul „Crede și nu cerceta” nu poate fi vorba.

Nu tot așa se întâmplă lucrurile la noi, mai ales în lumea poporului dela coarnele plugului la care „Credința” e singura și cea mai de preț

avuție. E singurul lucru de care nu se poate nimeni atinge, care nu se poate nici vinde, nici cumpăra.

Măcar că lăcașurile lor de închinare nu sunt pompoase, ci simple și umilite bisericuțe de lemn pitite după cine știe care deal din marginea satului, năcar că preoții noștri aproape în general n'au fost nici prea buni oratori și nici atât de erudiți apărători ai ei, dar la noi n'a îndrăznit nimeni să se îndoiască o singură clipă în credința lui.

Doliul care a plutit asupra acestei țări, care l-a încălzit și l-a ocrotit de rele întărindu-i sufletul ca să poată rezista atâtor amar de asupriri a fost Duhul credinței drepte.

Cum își poate cineva închipui existența încă, a unui popor pe care l-au călcat în picioare, ca pe firul de iarbă din potecă și Hunii și Avarii și Tătarii și Cumanii și Goții și Slavii și Ungurii ale cărui begății le-au râvnit în toate vremurile toți vecinii hrăpăreți, decât prin credința lui ne-strămutată în așteptarea zilelor mai bune.

Nu veți găsi la noi nici scriitor, nici poet, nici un artist la care elementul preponderant în opera lui să nu fie cel religios. Nicăiri nu se observă o mai bună sinteză, o mai perfectă împăcare între artă și religione, între știință și credință, ca în produsele de această natură a acestui popor.

Despre un ateism apriat în țara noastră nu s'a vorbit niciodată. Incercările materialiste fatalistice ale lui Vasile Conta nu le cunoaște mai nimeni.

Chiar și în manifestările romantismului, eroticismului sau patriotismului din poezia noastră populară, descoperi nota dulce a religiozității.

Iar faptul că astăzi sau ivit sectele, nu face întru nimic să pice teza noastră fiindcă prin aceasta elementul religios nu merge spre peire, ci numai s'a tulburat.

La baza acestei tulburări stau două cauze pe care cu foarte puțină osteneală le-am putea înălțura. Pe deoparte faptul, că preoții noștri au fost surprinși de evenimentele vremii nu destul de pregătiți pentru misiunea apostolică reclamată de vremile schimbate, iar pe de altă parte, înârșevia profetilor îmbrăcați în piei de oi, care profitând de această criză, au pornit la muncă avidă în realizarea planurilor lor infame de bolșevism și deschiibrare a societății. Scopurile lor brodate în cadre religioase vor distrugerea

statului. Masca a căzut și intenția lor distructivă s'a ivit în plină lumină.

Dacă de această primejdie nu-și dau seama laicii, a sosit vremea ca noi preoții să dăm alarma de trezire și iarăș noi să fim cei care pornim în frunte. O greșală se iartă, dar când ea se repetă de mai multeori, devine păcat. A sosit momentul și prima armă de luptă să nu ne fie alta decât exemplul. Am învățat-o aceasta dela Mântuitorul și dela toți sfinții martiri. Noi să fim cei căutați s'o vadă și cu ochii lor, și atunci rătăciții se vor întoarce cu cenuse pe cap și vor murmura printre suspine: „Cât de aproape au fost de mine Doamne acei pe cari l-am căutat! Amăgire acuma mă conving căci tot tu ești începătura păcatului...

Const. Dumitrescu, stud. teolog.

† Preotul Gavril Todoruțiu

În parohia noastră Butene, s'a stins din viață bătrânul preot Gavril Todoruțiu, în vârstă de 70 de ani. Duminecă în 6 Iulie a avut loc înmormântarea oficiată de sf. sa protopopul Huedinului, A. Munteanu, asistat de cinci preoți. Trecearea la cele de veci a acestui venerabil preot a înduiesat pe toți sătenii comunei și pe cei cari l-au cunoscut, deoarece cât a trăit a fost un om de fapte și ide bine. La înmormântare a luat parte multă lume; intelectuali și popor nu numai din Butene dar și din împrejurimi. După serviciul divin protopopul Munteanu, a rostit o cuvântare, arătând meritele celui dus, ca învățător în mai multe rânduri și ca preot model după rânduiala episcopului Melchisedec.

În numele corpului didactic a vorbit d-l I Chiuanu; au mai urmat preotul T. Toader din Calata, arătând activitatea defunctului pe teren bisericesc și cultural și preotul A. Boer din Mă-răștur, aducând ca o pildă viața defunctului, tuturor preoților.

Răposatul a fost un preot vrednic, cinstit și harnic slujitor în via Domnului.

D-l Ilie Ardioran, ginerele răposatului, a dăruit 2 mii de lei pentru o fundație care va purta numele de preotul Gavril Todoruțiu.

Acest suflet bun, Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Expoziția națională

Sub prezidenția d-nei Clotilda gen. Averescu se deschide la 22 August a. c. o expoziție de produse românești în București în parcul Carol.

În pavilioanele expoziției se vor expune obiecte lucrate în stil românesc ca: *țesături, broderii, covoare, lucrări și obiecte de artă în lemn sau ceramică*, etc. etc.

Industria, atelierele și școlile statului sau particulare, deasemenea oricine lucrează sau posedă asemenea produse, sunt rugate să rețină locuri în pavilioanele expoziției și să trimită produsele și obiectele cel mai târziu până la 20 August pentru a fi aranjate în pavilioane.

Pe lângă partea instructivă de care va beneficia vizitatorul expoziției, mai are încă una de o importanță materială covârșitoare și anume: *Participă cu biletul de intrare în expoziție la tragerea următoarelor premii:*

1. Un automobil marca „Ford” dela casa „Colin” din București, Calea Victoriei, 49.
2. Un dormitor de palisandru complet.
3. Una sufragerie de stejar afumat completă.
4. 60 numere câștigătoare compuse din cusațuri naționale din produsele atelierului „Roiul” din Craiova.
5. Un birou cu 2 foteluri de piele.
6. Una garnitură de stejar compusă din: o masă, două scaune și o banchetă.
7. Una garnitură de bronz compusă din: trei scaune, masă și lampă cu picior.
8. Un vas pentru flori cu picior, din argint China.
9. Una jardiniară de argint de China.

Deasemenea pe baza certificatului anexat fiecărui bilet, beneficiază de o reducere de 75% pe C. F. R. la ducere și la înapoiere, pe intervalul între 22 August—12 Septemvrie 1925.

Costul unui bilet este de: Lei 100 pentru România-Mare, cu participare la premii și cu reducere de 75% pe C. F. R.

Beneficiul realizat va servi exclusiv la terminarea clădirii căminului studentelor „Spiru Haret”.

Biletele s'au pus în vânzare la instituțiile, librăriile și magazinele din întreaga țară, sau se pot comanda, remițându-se prin mandat postal contra-valoarea la adresa: *Căminul Studentelor „Spiru Haret”*, strada Dionisie No. 74, București.

Mijloacele „fraților” din Ilba

În comuna Ilba din jud. Satu-mare s'a dat prin reforma agrară loc de biserică și ortodocșilor și uniților, porțiuni egale, vecine una cu alta. Frații uniți neștiind cum să ne poată face rău mai mare s'au apucat repede de zidirea bisericii lor, dar fără nici un drept au împins fundamentul bisericii pe locul nostru răpindu-ne astfel 390 stânceni pătrați pentru ca să ne pună în imposibilitate de a mai zidi biserica noastră. La protestele noastre au răspuns cu hohote de ris. Iar forurile statului tac și nu zic nimic. Chestiunea e acum la Ministerul de Agricultură de unde sperăm să ni-se dea reparația cuvenită și sancțiunile necesare.

Fiind însă oamenii săraci și biserica lor proiectată pe un milion lei, unii dintre fruntașii uniți s'au apucat să aducă lemne din pădurea „Piciorul porcului”. „Bogdăneasa” și „Valea Lupului”. Lemnele le-au luat însă pe barba lor, le-au tăiat fără nici o autorizație și le-au adus în sat noaptea pe căi ascunse. Și în loc să le întrebuinteze la biserică le-au vândut jidanilor, iar curatorul catolic și-a făcut tot din aceste lemne un hobarog pentru scutitul fânului.

La arătarea ce s'a făcut un brigadier a căutat să constate paguba. În trei zile acest brigadier n'a fost în stare să poată număra toți trunchii tăiați. Paguba făcută statului e aproape o jumătate milion lei.

Cu astfel de mijloace se susține catolicismul în Satu-mare.

Corespondent.

Sfințire de clopote în Șeulia de câmpie

Parohia aceasta revenită la credința legii vechi, din îndemnul lor propriu și din dragostea nețărmurită față de biserică, și-a cumpărat două clopote mari pe seama bisericii, ca și prin aceasta să poată răspunde chemării de buni creștini și înțelepți români. În Dumineca trecută s'a făcut sfințirea clopotelor în prezența unui public numeros: reprezentanța comunală în frunte cu secretarul cercual și primarul, societatea „Tinerimea română” cu steagul ei românesc și o mulțime de credincioși din comunele învecinate precum și de altă confesiune. După terminarea serviciului divin oficiat de către însuflețitul propovăduitor al evangheliei părintele Petru Șeuleanu, a urmat o cuvântare entusiasmăată ce a

trezit sentimente vii în sufletele ascultătorilor de către tinărul absolvent în teologie Virgil Șeuleanu. Și la apelul făcut poporenilor din partea părintelui P. Șeuleanu, pentru a contribui fiecare creștin la propășirea binelui bisericii ortodoxe române au răspuns cu toții fără întârziere; adunându-se îndată câteva mii de lei. La sfârșit preotul mulțumește pentru dărnicia celor prezenți și arătând și însemnătatea zilei pe care o sărbătorește, oaspeții au fost petrecuți până la marginea satului cu câtece și urale și sfârșindu-se cu o horă din partea tineretului, ziua aceasta a avut clipe de înălțare sufletească, de cari rar se bucură românșii noștri din aceștea părți umilite. Fe. Miclea, agronom.

Conferența generală a preoților din prot. Lușța

După obiceiul introdus de mai mulți ani, conferența aceasta fiind ambulantă, adică mutându-și sediul an de an în altă și altă comună din tract, în anul acesta s'a ținut la 14 Iunie a. c. în comuna Lunca, cu un program ce număra nu mai puțin de 26 puncte și — înafară de aceste — nu-i lipsea nici partea misionară, pentru că preoții noștri, când convin, convin și pentru ei, dar mai ales convin, ca să influențeze publicul în direcția bună și sănătoasă religioasă-morală.

Partea oficioasă a format-o două sedințe, dintre cari prima — cea dela ora 11 și jum. a. m. — a fost publică, și a doua — dela ora 5 și jum. p. m. — s'a rezervat obiectelor de natură mai delicată, și de aceea la desbateri au fost prezenți numai preoții tractului, ca membri ai conferinței, numindu-se sedința aceasta și sedință intimă. Asupra deciziunilor aduse, poate voi mai reveni. De aceea numai atâta spun aci, că în sedința I s'au votat statutele de organizare tineretului, cari au a se pune în aplicare în anul de față; s'a satorit felul de a compune protocoalele familiare ce conțin datele statistice a credincioșilor; s'au aprobat socoțile fondului de propagandă religioasă din tract, înființat de preoțimea tractuală; s'au mai ascultat și rapoartele despre activitatea preoților misionari din tract și despre mărturisirea preoților etc.; iar în sedința II-a referenții designați au prezentat rapoarte și propuneri: 1. în cauza activității grupurilor (cercurilor) religioase din

tract; 2. în cauza executării concluzelor conferinței din anul trecut; 3. asupra mișcării sectare (pocăitism) din tract în anul 1924—1925; 4. în cauza creșterii tineretului; 5. cauza fondului de pensii, a cărui statute se vor vota în sesiunea sinodului eparhial din 1926 etc. De interes deosebit au fost desbaterile asupra ordinului consistorial No. 2728, care normează activitatea conferențelor în cadrul „Asociației clerului A. Șaguna”. Conferența și-a susținut decizia de mai înainte, că întră în organizația clerului și obligă preoții a solvi și cotizațiile statutare pentru Asociație, dar nu abandonează nici instrucția, în vigoare încă, care normează activitatea conferențelor preoțești. Orientare deplină în această chestie se va obține după punerea în aplicare a legii pentru organizarea bisericii ortodoxe române și votarea regulamentului cu referire la conferențe, prescris de articolul 83 din statutul votat ca aclus la legea de organizare bisericească. S'a ridicat în conferință și chestia salarizării preoților și s'a decis convocarea din nou a tuturor preoților din Munți în congres, pentru ca din nou să-și fixeze dolcăntele și ținuta față de chestia salarizării preoților, ce atât de mult se târăgănează — în paguba sufletească a credincioșilor bisericii. Preoțimea la toată întâmplarea nu poate rămânea pasivă față de vitalele probleme ce mereu se ridică la suprafață și pretind rezolvare. Solidarizarea preoțimei în împrejurările grele de azi se ivește ca un postulat categoric...

Revin, după aceste, la partea misionară din lucrările conferinței. Pentru publicul mare partea aceasta are importanță. Am satisfacția a constata aci, că partea aceasta a întrecut așteptările. Decursul misionarismului exercitat în popor a fost următorul:

S'au celebrat două servicii divine. Primul la ora 8 dimineața, constând din Utrenie, Sf. Liturghie și parastas pentru eroii căzuți pe câmpurile de luptă a războiului celui mare pentru întregirea neamului. Preoții celebranți au fost cei 5 designați prin convocator. Restul preoților a dat răspunsurile liturgice. Au predicat în cursul acestor servicii: a) pâr. Vasile Butură, combătând obiceiul rău al sudalmelor, obiceiul împrumutat dela strecini și obiceiul ce ne pune în conflict cu Creatorul și deroga mult și creșterii bune, căci are să treacă printre buze vorbe triviale, cari spurcă rău gura; b) Vasile Gan junior, procedând dela viața curată a sfinților,

cari tocmai îi serbau (era Dumineca tuturor sfinților) îndeamnă ascultătorii la viață curată și fără patimi. Expunerile le ilustrează cu exemple din istoria națională, exemple de urmat, pe cari imitându-se ne putem înscrie și noi numele în cartea vieții, cum și le-au înscris luptătorii pentru întruparea idealului român. Serviciul al doilea a avut loc la ora 3 după masă cu slujirea vecerniei. La finea vecerniei a predicat pâr. Vasile Șpan. Făcând provocare la duhul înalt ce-l conțin cântările dela vecernia zilei, predicatorul îndeamnă ascultătorii a se inspira de acel duh, trăind viață mai spirituală ca viața zilelor de azi, viață fundată în materialism cras. Din biserică publicul, cu toți membrii conferenței, au ieșit cu procesiune la cimiterul bisericei. Aci s'a servit sfințirea apei și a untului de lemn, împreunate cu rugăciuni pentru „îmbelșugarea roadelor pământului” și sănătatea sufletească și trupească a poporului. (E de notat, că fiind P. S. S. Episcopul Nicolae chiar atunci pe patul suferințelor, s'au făcut cereri speciale de însănătoșare pentru P. S. Sa, atât la liturghie cât și la vecernie, trimițând din conferență și telegramă de încurajare P. S. Sale). La finea acestor sfințiri s'au ținut publicului prezent următoarele exhortații: a) Protopopul V. Gan a demonstrat în mod practic și cu exemple vii cum trebuie să ne păstrăm sănătatea, cea mai scumpă comoară de pe pământ, apoi a arătat celor prezenți, că poruncile lui Moise (cele 10 porunci), lângă scopul religios urmăresc și scopul de a ne apăra — ținându-le — sănătatea. Inchee cam așa: Urmați poruncile divine și bisericesti ca pururea să fiți sănătoși. b) Pâr. Alexie Glinschi asemănând viața omenească cu a albinelor, dă învățături prețioase cum să devenim și noi albine pentru societatea în cari trăim. c) Pâr. Vasile Gan jun., accentuând foloasele pomăritului și culturai pădurilor, îndeamnă publicul să fie câmp roditor, care dă hrană și scut tuturor ființelor care îl ating.

Cât de înviorăteare a fost acțiunea misionară, se vede de acolo, că întreg publicul comunei a fost de față, ba și străini de limbă și lege au participat la manifestările preoților tractului. Insuflat de entuziasmul obștei, la fine, a pășit înainte *tăranul Andrei Harinton*, exprimându-și satisfacția sufletească în versuri dulci și pline de îndemnuri nobile... Așa se crește poporul!

Ne-am depărtat cu toții mulțumiți în suflet, că s'a săvârșit o operă moral-culturală de cea

mai mare însemnătate în comuna Lunca. La anul ne vom întruni în Mogoș Valea Bârnei, să așezăm și acolo peatră la edificiul religios-moral al poporului din acea comună.

Raportor.

Asociațiunea la Reghin

Ni se scrie dela fața locului, că pregătirile pentru serbările mari culturale, ce vor avea loc acolo în zilele de 29—30 August, curg cu zor.

Anunțările oaspeților sau și început la biuroul de incartiruire (la d-l Dr. Enea Popa, Reghin).

Pentru conductul etnografic și balul ce se țin în 30 August e angajată muzica militară dela reg. 82 inf. din Tg.-Murăș.

Conductul etnografic rezervă surprinderi din cele mai mari, iar teatrul din 29 seara va fi un punct culminant al serbărilor având concursul d-lui director Zaharie Bârsan cu trupa sa dela teatrul național din Cluj.

Comitetul de primire are în frunte pe d. Dr. Eugen Nicoară, medic și directorul despărțământului. Comitetul de incartiruire îl prezidează d. Teodor Lascu, polițai. Comitetul central al festivităților stă sub conducerea pâr. protopop Dumitru Antal.

Cu ocazia acestei adunări se face și comemorarea fostului prezident al Asociațiunii, marele bărbat al neamului Vasile L. baron Popp, mort la 1875.

ȘTIRI

Titulatura Patriarhului nostru. Când s'a întit realizarea ideiei de a se înființa patriarhia Românilor, Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul-Primat Miron a avut bunul simț limbistic a dori, să se întituleze „*Sfinția Sa Patriarhu*”. Adevărat, că Sfinția Sa se zice fiecărui preot. Dar acest titlu lângă cuvântul „Patriarh” primește un *volum special*, o putere nouă. Deci nu este de loc o diminuare. Sinodul nostru eparhial din primăvară la propunerea distinsului filolog și profesor dela Univ. din Cluj, d-l Dr. Sextil Pușcariu, încă a fost de părerea aceasta.

Sfântul Sinod constată, că cea mai supremă titulatură în biserică noastră, care s'a consințit de veacuri și a trecut în uzul limbei generale și în graiul poporului este *Inalt Prea Sfințite*.

Mai mult de cât atâta nu se poate. Deci să se menție și pentru patriarh acest titlu, acceptându-sela slujbe și atributul al II-lea din titulatura tuturor patriarhilor. Astfel titlul ar fi „*Inalt Prea Sfințitul arhiepiscop și mitropolit Miron, prea fericitul patriarh al României*”.

La nici un caz însă nu poate intra în limbă neologismul, „Sanctitate”, pe care țărani nu-l pot exprima și care are un colorit, neuzitat în limba română.

* * *

SPRE UNIFICARE. *Noua lege de unificare bisericească începe să fie pusă în aplicare prin pregătirea alegerilor pe seama congresului general ce se va ținea la toamnă în București. Cei în „Aostolul” din București că în eparhia Bucureștilor s'au luat dispoziții pentru alegerile corporațiilor bisericești. În 13 Septemvrie se vor alege comitetele și epitropiile parohiale și membri consiliului (sinodul) protopopesc. În 8 Oct. se vor ținea colegiile preoțești pentru alegerea deutaților din cler la sinodul eparhial, iar în 11 Oct. alegerea deputaților mireni. Eparhia Bucureștilor este împărțită în 20 cercuri, conform legii celei noi. Sinodul eparhial va alege apoi delegații la congresul general.*

* * *

Scoală de cântăreți. La Patriarhia din București se deschide școala de cântăreți bisericești la 1 Oct. a. c. Școala ține 3 ani. Bursierii plătesc taxă școlară 800 lei, semibursierii 3500 lei și solvenții 5000 lei taxă de întreținere pe an, plus taxa școlară de 800 lei.

Elevii vor fi supuși la un examen de admitere la 1 Oct. Concurenții își vor înainta cererile la Patriarhie cu atestat de botez, de naționalitate, de absolvirea claselor primare, de revaccinare și de moralitate de la oficiul parohial.

* * *

Instituirea preoților. Sfântul Sinod a decis ca în Metropoliile și Episcopii din Vechiul Regat, Bucovina și Basarabia să se mențină sistemul din trecut, ca preoții să fie numiți de chirarhi. De curând s'a publicat și un regulament în acest sens. Parohiile se dau la concurs în foaia oficială, protopopul raportează consistorului eparhial, care face propunere de numire episcopului. Chiriarhul poate primi și aproba numirea, sau în caz contrar se publică concurs nou.

Protopopii vor fi numiți tot la propunerea

Consistorului prin concurs pe termen de 5 ani, după care termen poate fi numit din nou.

Pentru mitropolia noastră din Ardeal rămâne uzul vechiu al alegerilor, după un regulament nou ce se va compune.

* * *

IN CONSILIUL DE MINISTRI de Miercuri 29 Iulie Blajul a fost declarat capitală de județ în locul Diciosânmărtinului.

* * *

NOU PREFECT. *D-l Dr. Nicolae Regman, inspector școlar în Cluj a fost numit prefect al județului Bihor.*

* * *

† **Petru Ionașiu.** Primită tristă veste, că Petru Ionașiu, secretarul domeniului din Bulciu al d-lui Antoniu Mocioniu de Foeni, a trecut la cele eterne Duminecă în 12 Iulie a. c. în vârstă înaintată, petrecută în muncă, devotament și cinste.

Răposatul în Domnul a fost un membru valoros al bisericii și neamului nostru și în calitatea sa de deputat congresual și sinodal și asesor în senatul epitropesc al Consistorului din Arad s'a distins prin o activitate zeloasă conștiințioasă și totdeauna chibzuită.

Odihnească în pace.

* * *

O invenție nouă. Intr'una din zilele trecute s'a făcut probă pe câmpul de aviație de la Băneasa cu o invenție, care va fi de mare ajutor aviatorilor. Invenția numită parașută e un fel de umbrelă, care se leagă de mijlocul aviatorului. În cădere parașuta se deschide și astfel căderea se încetinează prin condensarea aerului sub aripile parașutei.

Sziklay, inventatorul acestui aparat, s'a lăsat jos dintr'un avion de la o înălțime de 1200 m. Privitorii acestei încercări au înlemnit, când au văzut, că el cade din aeroplan. Știau, că e om și erau înspăimântați de soarta lui. Dar deodată văd, că în aer se deschide aparatul, care cade cu o iuteală numai de 4 metri pe secundă. Sziklay a ajuns teafăr la pământ, ovaționat de publicul mare.

* * *

Despăgubirile de război. Comisunea despăgubirilor de război ținând sedință la ministerul de finanțe a hotărât, că prima rata a despăgubirilor să se dea pentru Ardeal 20 milioane, dău-

națiilor din Bucovina 25 milioane și celor din Basarabia 5 mil. Suma, care se va da fiecăruia dăunat va fi în măsură cu paguba suferită, care pagubă va fi din nou statorită de o comisiune.

* * *

Preot pedepsit pentru agitații. Preotul reformat din Cluj, Alexandru Borbély a fost pedepsit cu 200 lei, pentru că într-o predică ținută credincioșilor în biserică, s'a cam îndepărtat de evanghelia păcii, îndemnând pe ascultători la mesupunere.

* * *

Schimbarea bancnotelor se face succesiv, ajungând în primul rând bancnotele de 500 lei la schimb. După aceste vor urma și celelalte, în cât în scurt timp toate bancnotele actuale vor fi scoase din circulație, ca să se anuleze cele false, pentru a se îmbunătăți cursul leului.

* * *

Un proces interesant. Tribunalul din Oradea-Mare a judecat în săptămâna trecută un interesant proces de divorț, intentat de o fostă cameristă cu numele K. Estira, după o căsătorie de trei ani, contra bărbatului său D. Alexandru. În cererea de divorț petiționara afirmă despre soțul său, că n'ar fi bărbat, ci femeie. La interogatoriul ce i s'a luat pretinsului bărbat, a recunoscut că de fapt nu e bărbat, ci femeie, sau mai exact că e hermairodit și n'o chiamă D. Alexandru, ci D. Sáríka. Ca scuză a înșelăciunii comise, femeia hermairodită D. Sáríka aduce amorul ce-l simțea față de K. Estira, cu care, după ce o luase în căsătorie, a trăit trei ani în cea mai perfectă fericire și bună înțelegere. E nostim că din această căsătorie nenaturală s'a născut și un copil. Tribunalul a amânat până la toamnă judecarea definitivă a acestui proces, când va avea să se stabilească și paternitatea copilului.

* * *

Câți deputați va avea Ardealul. Conform noului proiect de lege electorală, care s'a depus pe birourile Senatului, numărul total al deputaților din întreaga țară va fi 367. Din acești Ardealul, Banatul și Crișana va avea în total 120 de deputați, care se vor repartiza după județe în următoarea proporție: Alba-de-jos 5, Arad 9, Bihor 10, Bistrița-Năsăud 3, Brașov 3, Caraș-Severin 11, Ciuc 3, Cojocna 6, Făgăraș 3, Hunedoara 9, Maramureș 4, Mureș-Turda 5, Sălaj 5, Satu-mare 7, Sibiu 5, Solnoc-Dobâca 6, Târ-

nava-mare 4, Târnava-mică 5, Timiș-Toronta 10, Trei-Scaune 3, Turda-Arieș 4. Deci numărul deutaților aleși în Ardeal, Banat și Crișana, face a treia parte din totalul deputaților țării.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți :

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhăudu -- -- 12.— Lei
2. Românii ortodocși și Românii uniți de Dr. G. Ciuhăudu -- 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș -- -- 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericii de Dr. I. Lupaș -- -- -- 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan -- -- -- -- 5.— Lei
10. „Problema educației sexelor“ 8.— Lei
11. „Femeia“ de Dr. C. Stanca -- 20.— Lei
12. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu -- -- -- -- 35.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim -- -- 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma -- -- -- -- 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri -- -- -- -- 16.— Lei
3. Învățăminte cu icoane (12 cărți poștale cu icoane din Sft. Scriptură) -- -- -- -- 10.— Lei

2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. II-a Pâclișa tractul Alba-Iulia, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Porțiune canonică: circa 13 jugăre pământ arător și fânaț, 9 jugăre pădure.
2. Venitele stolare îndatinat.
3. 1 ferdelă de cucuruz cu tuleul dela fiecare familie (circa 200 familii) și câte una zi de lucru.

4. Întregirea salariului dela stat.

5. Eventuala întregire a sesiunii parohiale prin reforma agrară.

6. Locuință parohială în natură cu supraedificate și grădină.

Concurenții își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta, respective a oficia și predica și a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. în conțelegere cu comitetul parohial.

Alba-Iulia, 20 Iulie 1925.

Florian Rusan, adm. prot.

2—3

C O N C U R S

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. II-a Ampoița tractul Alba-Iulia, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Dela 200 familii câte una ferdelă de bucate și câte o zi de lucru din care se va da cantorului 40 ferdele și 40 zile de lucru.

2. Întregirea salariului dela stat.

4. Pământ arător, fânaș și loc de vie circa 2 jugăre.

5. Parohia se va îngriji după angajamentul luat ca să pună la dispoziția parohului un cuartir corespunzător din cel puțin 2 camere de locuit, 1 bucătărie și supraedificatele necesare.

Concurenții își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta, respective a oficia și predica și a face cunoștință cu poporul.

6. Deși în parohie, nu este loc pentru expropiat, sau făcut demersurile pentru întregirea sesiunii parohiale prin reforma agrară în altă parte.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. în conțelegere cu comitetul parohial.

Alba-Iulia, 20 Iulie 1925.

Florian Rusan, adm. prot.

No. 234—1925.

1—3

C O N C U R S

Pentru întregirea parohiei nou înființate Vas-capău, din protopresbiteratul Unguraș, se pu-

blică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renasterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Întregirea dela stat în conformitate cu cele statorite în coala B.

2. Sesiune parohială care în cadrul reformei agrare este subîntregire.

3. O micră cucuruz sfărmat dela fiecare casă (a treia parte este a cantorului și crâznicului).

4. O zi de lucru dela fiecare familie.

5. Venitele stolare obicinuite.

Reflectanții își vor înainta în termenul deschis cererile de concurs însoțite conform normelor în vigoare subscrisului Oficiu protopopesc și pe lângă observarea dispozițiilor regulamentare se vor prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Unguraș, 17 Iunie 1925.

Oficiul protopopesc al tractului Unguraș în înțelegere cu comitetul parohial din Vas-capău.

Ioil Ghiurițan, protopop.

No. 77—1925. par.

1—3

C O N C U R S

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa II *Neagra-de-jos*, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Întregirea salariului dela stat.

2. Casă parohială, cu supraedificatele și grădină, locuită azi de jandarmi.

3. Dreptul de a folosi, după moartea văduvei preotese Elisabeta Candrea pământul cumpărat de biserică în mărime de 8 jug., arător, fânaș și pășunat.

4. Venitele stolare obicinuite.

Cererile sunt a se înainta Oficiului ppresb. ort. rom. din Câmpeni, însoțite cu documentele necesare și în termenul indicat mai sus.

Candidații au voie a se prezenta în una din Dumineci sau sărbători la biserică spre a celebra sîta liturghie, eventual a cânta și cuvânta.

Din ședința comitetului parohial ort. rom. a parohiei Neagra-de-jos, ținută la 2 August 1925. Preot *George Scrob*, președinte.

Ioan Burz, notar.

No. 501—1925.

Văzut: Oi. ppresb. ort. rom.

Câmpeni, 3 August 1925.

Ioșil Gombos, ppresb.